

UJ CIMBORA

KÉPES GYERMEK LAP

ARATÁS

Megérett a búza, hajlik a kalásza,
 Barna legény erős karja hulló rendbe vágja.
 Megérett a búza, hajlik a kalásza,
 Szőke kislány szedegeti a markot utána.

1935. AUG.
 10—20.

III. ÉVFOLYAM
 22-23. szám

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
 SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 6-87.

APRÓSÁGOK TARKASÁGOK

Mael Ferenc: Aranyegyszeregy.

Hétszer tíz az hetven,
Nyomorulttal ne gúnyolódj;
Mert megver az Isten.

Nyolcszor nyolc hatvannégy,
Jól gondold meg, hová mégy.

Nyolcszor kilenc hetvenkettő éppen,
Ne rontsd szemed, ne olvass sötétben.

Az ebéd ideje.

— Apróság Diogénészről. —

Valaki kérdezte az ókori híres, görög bölcsőtől, aki egy hordóban lakott, hogy mikorra rendezze az ebéd idejét? A bölcs nagy fejcsóválással elgondolkozva, így felelt.

— Ha tehetős vagy és gazdag, akkor ebédsz, amikor te neked jól esik, ha szegény vagy és munkanélküli, úgy táplálkozol és olyankor, ha hozzájuthatsz, vagyis, ahogy az élet körülményeid, azt te neked megengedik.

Adél néni gyűjteményéből.

Találás kérdés.

Nekem olyan kis leányom van, hogy akárhova viszem, mindenütt pofonverik. Mi az?

(Szita.)

Vadonat új, mégis lyukas, ha beföldják semmit sem ér. Mi az?

(Szita.)

A természettudósok azt vizsgálták, hogy milyen magasságig repülhetnek madarak és rovarok a levegőben. Repülőgépen hatezernyi méter magasságban is láttak már lepkét, de igen nagy magasságban másfajta rovarokat és madarakat is. Sást láttak már 3000 méter magasságban is repülni. Eddig azonban a kondor keselyű a repülőbajnok, amely Délamerika nyugati partvidékein a nyolcezer méter magas hegyóriásokat is átrepüli.

Nagyszerű ellenszerét találták ki Ausztráliában az iszákosságnak. Akiről megtudják, hogy mértéktelenül fogyasztja a szeszes italt, elfogják s egy olyan szigetre viszik, ahol nem jut hozzá semmiféle szeszes italhoz sem. S akár tetszik, akár nem, az illetőnek le kell szoknia az iszákosságról.

Hol élnek a legöregebb emberek?

Tudjátok-e, melyik országban élnek a legöregebb emberek? Egyik erdélyi lap állítása szerint Bulgáriában. A bulgár éppúgy, mint a finn, az eszt s a török a magyarral rokon nemzet. A kimutatások szerint a Balkánon általában hosszabb életűek az emberek, mint máshol, de úgy látszik Bulgáriában a leghosszabb életűek. Pontosan 3139 ember él az országban, aki a 100 évet meghaladta. Mi lehet e hosszú életkornak a titka? MecsNIKOV az emberi élet kutatója az aludtettek tulajdoníja. Tudvalevően a bulgárok sok aludtettet fogyasztanak. De, ha nem is így volna éppen, nem az aludtett, hanem a józan, mértékletes életmód, derüs kedély, munkás szorgalmas életmód mellett érik el a bulgárok a hosszú életkort. az aludtettet akkor is szerethetitek és bőséggel fogyaszthatjátok kis cimborák, mert az aludtett a szervezetre mindenképpen hasznos és egészséges.

HUMOR.

A család.

Miska bácsi összetalákozik a vásáron egy régi falubelijével.

— Hogy van a család? — kérdi Miska bácsi.

— Hál Istennek jól.

— Oszt milyen nagy a család? Hányan vattok?

— Hát van egy fiam, egy lányom, meg oszt három tehenem . . .

— Szóval veled, meg az asszonnal összesen heten vattok!

Aki szorgalmasan forgatta az öreg Bibliát.

Egy többszörös amerikai milliós végrendeletének felbontásakor csalódottan néztek egymásra az örökösök. A dúsgazdag ember hagyatékában csupán néhány bérház és egy kopott régi Biblia maradt. A bérházakat jótékony intézmények kapták. Az örökösökre csupán a Biblia maradt ezzel az intelemmel:

„Forgassátok szorgalmasan, mert minden szava kincsét ér.

Az örökségváró rokonok szidalmazni keztek a halottat, hogy így kisémmizte őket s félredobták a kopott Bibliát. Csupán egy szegény rokon leány vette magához s forgatta szorgalmasan a megsárgult lapokat. Egyszer csak látja, hogy egyes szavak alá vannak húzva. Olvassa, betűzi, összerakja az aláhúzott szavakat — s ime kiderül belőlük, hogy hova van elrejtve a gazdag ember vagyona. Lám, nem csak lelki gazdagulást hozott a Biblia szorgalmas forgatása, de földi gazdagságot is.

Drága jó Elek apó!

Amíg itt voltál, aranyos leked
Oly boldoggá tett sok gyermek-leket.
Az apró szívek feléd ujjongtak
És te kincseid közülük szórtad.

Magvető voltál szép tündérgertben
És kertészkedtél gyönyörrel telten:
A gazt, a dudvát kígyomlálgattad
S helyén mosolygó, friss virág fakadt.

Üde harmatot hintettél reájuk
Szelid beszéddel. És fényes sugarút
Kötő te össze a sok ezer lelket
S egymást szeretve álltak melletted.

Arany betűk közt gyémántot leltek,
Drágakincset és fényt gyűjtögettek
Lelkükben és az meg van mind máig.
Nő a rejtett kincs és szét sugárzik.

Örölnél, hogyha láthatnád őket,
Kik szereteted körében nőttek:
S ez az új sereg, mely most virágzik,
Mint a régi, oly lelkesnek látszik.

A régi törzsön kizöldült egy ág;
Alája gyültek, az új cimborák.
Kedves kis arcuk lelkesen ragyog
És lesve-lesik, mit suttog a lomb?

Ha köztünk lennél, te védnéd a fát
Hogy gyarapodjon s zöldeljen az ág
— De elvitt téged a fehér hajó,
Szeretett, drága, jó Elek apó!

BODNÁR IRMA.

Szent Anna tava.

Fenyves erdők koszoruzta hegyek tövében pihen a Szent Anna tava. Ennek a tónak a helyén réges-régen, magas hegy meredt az égnek s a hegy tetején vár büszkélkedett, ahonét látni lehetett a csiki meg a háromszéki falvakat. Szemben ezzel a várral egy másik vár kevélykedett, a fojtó ként lehelő Büdös-barlang fölött, de ennek a várnak ma már romlédéka sincs meg. Két testvér lakott a két várbán, de ezek, bizony, nem voltak igazi testvérek: szüntelen civakodtak egymással, örökösen versengtek, kinek van több aranya, ezüstje s abban is megegyeztek, hogy a föld népét lelketlenül sanyargatták, fosztogatták.

Történt egyszer, hogy messze földről egy nagy úr jött látogatába hatlovas hintón a büdösi vár urához. Emberi szem még nem igen látott olyan hintót, olyan hat paripát. Színarany volt a hintónak a kereke, a rudja, a tengelye s a paripák tüzesebbek voltak a sárkánynál. Bizony, a büdösi vár urának arcát előntötte a sárga irigység, amikor ezt a hat

lovat s a hintót megpillantotta. Még ki sem fogták a lovakat, mindjárt kérni kezdte a vendégét, hogy adja el neki hintóstól, szerszámostól együtt. Igért érte hat kád aranyat, de a vendég azt mondta: nem eladó.

— Neked adom a torjai birtokomat is, — mondta a büdösi vár ura. De a vendég erre is azt mondta: nem eladó.

Hiszen, várj csak, gondolta magában a büdösi vár ura, ha nem adod aranyért, meg földért, elnyerem én azt tőled kockajátékon.

Nagy vendégséget esapott a vendég tiszteletére, összegyültek a környék urai, szóit a zene, folyt a bor, aztán kockajátékra került a sor. Hát csakugyan a büdösi vár urára mosolygott a szerencse. Elnyerte a vendégének nem csak a pénzét, hanem a hat lovát s hintáját is. Amint a vendégek eltakarodtak, első dolga volt, hogy befogassa a hat paripát a nyert hintóba, áthajtasson a testvérehez. Éppen ott ült a vár pitvarában ez s szeme-szája elállott a csodálkozástól, amikor a vár udva-

rára befordult a hat-lovas hintó. Még le sem szállt a hintóról a бүдösi vár ura, odakiáltott nagy hetykén az öccsének:

— No, öcsém van-e ilyen lovad?

— Hát ilyen csakugyan nincs, — mondá ez — de lesz nekem, nem ilyen, sokkal különb ennél.

Nagyot kacagott a бүдösi vár ura:

— No, azt szeretném látni!

— Bizony, ha szeretnéd, meg is látod, huszonnégy óra sem telik bele!

— En meg azt mondom, neked adom a váramat, neked adom minden birtokomat, ha különb hat lóval jössz hozzám.

— Hat lóval? — kacagott az öccse. — Nem is hattal, tizenkettővel megyek hozzád.

A бүдösi vár ura nem is ment fel az öccséhez a várba, hiszen ő csak azért jött, hogy megmutassa hat lovát, hintáját, bosszantsa az öccsét. Megfordult s szélnél sebesebben hazahajtott.

Hej, nagy gond nehezedett az öcs lelkére: hol szerez ő tizenkét lovat s különbet a bátyja lovainál? Egész nap ezen tűnődött, de bizony hiába, mert belátta, hogy sok-sok idő kell még arra, nem huszonnégy óra, amíg tizenkét paripát összeszerez, különbet a bátyja paripáinál. Gondolt ide, gondolt oda s egyszerre csak rettenetes gondolat született meg a fejében. Az volt pedig ez a gondolat, hogy várába hozatja a vidék valamennyi szép leányát s azok közül a tizenkét legszebbiket fogatja a hintó elé, ugy hajtja a bátyja udvarába.

Nosza, küldte szerte széjjel a jobbagyokat, a cselédeket s azok, egy nap sem telt belé, elhozták mind a vidék legszebb lányait, ő ezek közül kiválogatta a tizenkét legszebbiket. E között a tizenkét leány közt is a legeslegszebb egy Anna nevű leány volt.

— Oh, a szegény leányok! Reszkettek, mint a nyárfalevél, amikor a hintó rudja mellé fogták, aztán felszökött a bakra a vár ura, kieresztette aranycsapos ostorát, megkerengette s akkorát cserdített, hogy ég, föld megrezdült belé s kiáltott nagyot: gyí, leányok, gyí! Belekapaszkodtak a rudba a szerencsétlen teremtések, próbálták huzni a hintót, de meg sem tudták mozditani. Ujra megkerengette ostorát a vár ura, de most nemcsak rittyentett, de rá is csapott Annára, aki legeslegelőll állott:

— Gyí, Anna, gyí! — ordított s másodszor is végigesapott ostorával, s haj, omlott a vér szegény Anna hátán s égbe hatott rettenetes zajgatása, sikoltozása.

— Verjen meg az Isten! — átkozódott Anna. — nyiljon meg a föld alattad, te ártatlan leányok megölő gyilkosa.

S hát hallgassatok ide, abban a pillanatban megfogant az átok. Ég föld megrendült,

villámlott, mennydörgött, recsegtek-ropogtak a fák: meglódult a vár tornya, jobbra-balra ingadozott, hajladozott: sülyedt a föld lejjebb, lejjebb s egyszerre csak összeomlott a vár, vízbe borult tornyostól, mindenestől. Amikor aztán lecsendesült az ég haragja, ismét kiragyogott Isten áldott napja: a vár helyén egy nagy tónak csendes vizében tükröződött a képe. S tizenkét hattyu uszkált e tóban, de volt benne egy sárkány is, épen a tónak a közepén, ahol a víz gomolygott, forgott, csavargott, ott vergődött: ki akart vergődni a forgatagból, hogy megfogja a tizenkét hattyut, de hirtelen elborította a tó vize, eltűnt nyomtalan.

Mondjam, ne mondjam, ha nem mondom ugy is tudjátok, hogy a kegyetlen várur volt ez a sárkány. A tizenkét hattyu pedig szép esendesen kiuszott a tó partjára, ottan meg-rázkódtak, ismét leányokká lettek, közülük tizenegy visszament a falujába. Anna azonban ott maradt. A tó partján kápolnát épített Anna, ebben a kápolnában élte le életét csendes imádkozásban a szent életű leány. Híre ment ennek s messze földről zarándokoltak a kápolnához. S még életében szentnek nevezte Annát a nép s ő róla nevezték el a tavat is Szent Anna tavának.

*

Nem sok idővel Szent Anna halála után, tündérek vertek szállást a tóban. Ott bizony, a tóban, annak is a fenekén, ahol arany palotát építettek maguknak. Ezek a tündérek egész nap nem mutatták magukat a tó partján, esténként azonban feljöttek a tó színére, ott uszkáltak, játszadoztak, nevetgéltek, közben-közben énekeltek, de olyan szépen énekeltek, hogy aki azt hallotta, azt hihette: leszállottak az égből az angyalok, a tó színén azok énekelnek.

A kápolnában, Anna halála után, egy barát lakott. Ez a barát honnét, honnét nem, azt mondják, messze földről, egy olyan harangot hozott, amelynek a hangja szebb volt, sokkal szebb, mint a tündérek éneke. Reggel, délben, este, de még éjjélkor is, meghuzta a barát a szépen csengő harangot, s ha olyankor szólalt meg a harang, amikor a tündérek a tó színén játszadoztak, énekeltek, torkukon akadt az ének. Megszűnt a játékos kedvük s szomoruan szálltak le a tó fenekére. Sem éjjel, sem nappal nem volt nyugalma a tündérek királynéjának, mindig azon törte a fejét, hogy s mint szerzhetné meg a harangot. Gondolt erre, gondolt arra, de nem tudott semmi okosat kigondolni, szólt hát a szolgájának, a hétsinges szakállu törpének:

— Hallod-e, te hétsinges szakállu törpe, hozd el nekem a kápolna harangját, mert amíg

el nem hozod, nem tudom álomra hunyui a szememet.

— Hát emiatt szomorkodtál eddig? — mondta a hétsinges szakállu törpe. — Sohse busulj. Még ma éjjel itt lesz a harang.

Csak azt várta a hétsinges szakállu törpe, hogy leszálljon az este, szép csendesesen kiúszott a tó partjára, aztán elindult az erdőbe. Ment, mendegélt, egyenesen arra felé, ahol tűzvilágot látott. Egy pásztor legényke feküdt a tűz mellett, senki más. Köszönt neki:

— Adjon Isten jó estét, pásztor legényke!

— Adjon Isten neked is, hétsinges szakállu törpe.

— Hallod-e te, juhászlegényke, egyet mondok s kettő lesz belőle!

— Hát csak hallom azt az egyet, hogy lesz kettő belőle?

— Ugy lesz kettő az egyből, — mondja a hétsinges szakállu törpe, — hogy ellopod a kápolna harangját, s ezért neked annyi aranyat s ezüstöt adok, hogy még a hetvenhetedik unokád is hatlovas hintón járhat.

Jó sokáig egy szó nem sok, annyit sem szólt a juhász legényke, hallgatott, tünődött, jobbra-balra forgatta a gondolatját, vajjon mit csináljon: ellopja-e a harangot vagy ne lopja el? S addig forgatta erre-arra, jobbra-balra, hogy végre is hamis útra fordult a gondolatja s mondá, amint következik:

— Hát jó, hétsinges szakállu törpe, ellopom neked a harangot.

Csakugyan még az éjjel ellopta a pásztorlegényke, a tó partjára vitte, ott átadta a törpének. Előbb azonban a törpe megmutatta neki a fát, amelyiknek a tövibe hevert a zsák telistele arannyal, ezüsttel.

Hát, a hétsinges szakállu törpe eltűnt a haranggal, a pásztor legényke pedig nagyokat nyögve, vállára emelte nagy nehezen a zsákot, elindult a szállása felé, de, haj! alig lépett egyet, lesüppedt a földbe térdig. Még egyet lépett, lesüppedt derékig. Harmadikat lépett, mellig süppedt le. De azt emberi szó nem tudja kimondani, hogy megijedt a juhász legényke! Ledobta a válláról a zsákot, vergelődött a süppedékben, kézzel-lábbal kapaszkodott, nagy nehezen kimászott, aztán visszatá-molygott a szállására, ott lefeküdt a tűz mellé, de nem jött a szemére álom. Hétszer is kirázta a hideg egymásután s nem hagyta aludni a lelkiismeret!

No, elmúlt az éjszaka, úgy, ahogy, elmúlt, felragyogott Isten áldott napja, fölkelte a kápolnában a barát, megy a toronyba, hogy meghozza a harangot, s hát, volt harang, nincs harang, eltűnt nyomtalanul! Jaj, szegény barát, könnybe borult a szeme, sirt, mint a gyermek, nem tudta, mit kezdjen, merre menjen.

A kápolna környékén nem is lakott senki más, egyedül a juhász legényke, ő hozzá ment a nagy bánatában s mondta:

— Oh, jaj, juhász legényke, hallgass csak ide, mi történt. Volt szépen szóló harang, nincs szépen szóló harang. Ellopta valaki. Vajjon ki lophatta el? Nem láttál erre felé járni valakit?

— Nem láttam én senki lelket, szent atyám, — mondta a legényke, de a szemét lesütötte, nem mert a barát szemébe nézni...

Keresték a harangot az emberek mindenfelé, tűvé tették az egész vidéket s bizony nem találták. Végül is mit tehettek, más harangot vettek. De ennek a harangnak süketes volt a hangja s valahányszor meghuzta a barát, a tündérek feljöttek a tó felszínére, csuf szavakat kiabáltak a barát felé, még egy csufolódot nótát is énekeltek. Mind ezt a nótát énekeltek:

Gingalló, Szentajtó,

Főzz kását! Nincsen só.

Ha nincs só, kérj mástól.

De nem ád!

Ha nem ád, vágd pofon,

Gingalló, gingalló!

Igy csufolódtak szegény baráttal minden nap s nem tudta, hova legyen el szegény feje, hallgatnia kellett a csufolódot. De bezzeg a szegény juhász legénykének sem volt nyugodalma: bántotta szörnyen a lelkiismeret. Azt határozta magában, hogy visszaserzi a harangot, ha belehal is. Egy este aztán, olyan időtájtban, amikor a tündérek fel szoktak jönni a tó színére, a tó partjára terelte a nyáját, a borbéceket a szarvuknál fogva egymáshoz kötözte s mondá, amint következik:

— Halljátok, borbécek! Amikor azt mondom: Oh, Mária, Jézus neve! — a farkatokba belekapaszkodom, ti meg, ahogy csak tudtok, huzzatok engem.

Azzal leült a tó partjára, lábát a vízbe eresztette, szemét a sötétségbe meresztette s úgy várta, várta a tündérek királynéját.

No, ha várta, nem várta hiába. Egyszerre csak felbukkant a tó közepén a királyné gyönyörű szép, aranyhajás feje s hívta, hívta édes szavakkal csalogatta a legénykét.

— Jer ide, jer ide, szép juhász legényke, leviszlek, leviszlek tégedet arany palotámba, te leszel majd ottan tündérek királya.

— Nem megyek, nem megyek, szép tündér királyné, elébb te jöjj ide.

S hát csakugyan a tündér királyné szépen kiúszott a tó partjára, nyujtotta ki a kezét a juhász legénykének, huzta maga felé. Hej, Istenem, Teremtőm, vajjon mi lesz ebből? Ebből bizony az lett, hogy a tündér királynő erősebb volt s berántotta a tóba a juhász legény-

két. Ekkor a legényke nagyot kiáltott: Oh, Mária, Jézus neve! Egyik kezével a berbécsek farkába kapaszkodott, a másik kezével megfogta a tündérkirályné kezét. A berbécsek nekihazakodtak s a legényt is a tündérkirálynét is kirántották a tó partjára.

Hej, megijedt szörnyen a tündérkirályné: mi lesz most velem. Könnyörgött a legénykének:

— Bocsáss el, bocsáss el, te szép juhász legény!

— Bizony, nem bocsátlak, — szölt a juhász legény, — kápolna harangját mig vissza nem adod!

— Csak azt ne kívánd, — mondta a királyné — adok neked aranyat, ezüstöt sokkal többet, mint amennyit adtam.

— Nem kell nekem sem aranyad, sem ezüstöd, kell nekem az én lelki üdvösségem.

Mit tehetett a tündérkirályné, lekiáltott a tó fenekére:

— Hallod-e te hétsinges szakállu törpe, hozd fel nyomban a kápolna harangját.

Abban a pillanatban már a tó színén fel is bukkant a hétsinges törpe a haranggal, kiúszott a tó partjára, odaadta a harangot a juhász legénynek, ez meg eleresztette a tündérkirályné kezét s lelkendezve szaladt a haranggal a kápolnába:

— Ihol, szent atyám, a szépen szóló harang!

Amikor a csillagok éjfélt mutattak, a barát meghuzta a szépen szóló harangot, zengett-zugott az erdő a harang szavától, a tündérek pedig, amikor meghallották a szépen szóló harang szavát, éktelen sírás- és jajgatással eltűntek a tóból, hová, merre, azt egyedül a jó Isten tudja... *Benedek Elek.*

Augusztus 17.-én lesz hat éve, hogy Elek nagyapó, az erdélyi gyermekek nagy mesemondója, örök álmra hunyta le szemét. Akkor a nagy szomorúságban azt hittük, hogy talán nem is fog több mese hallszani, több nóta csendülni a virágos mezők felett. Elek nagyapó földi porhüvelyét sírhant fedi ugyan, de lelkét, szellemét tovább is itt érezzük magunk között. Nem hagyta ő el az ő unokáit, a sok kis cimborát. Ő fogja meg kezünket, amikor nektek írunk gyermekek. S ott van mellettetek, amikor olvassátok a meséket, verseket, amikor igaz gyönyörűséget szerez nektek az ő meséje, meg a szebbnél szebb vers és mese, amit az Új Cimborából olvastok. Augusztus 17.-én gondoljunk rá szeretettel és őrizzük emlékét hálás kegyelettel.

Szerkesztő néni.

A mesefa.

— Benedek Elek halálának hatodik évfordulójára. —

Volt egyszer, hol nem volt, hegyen völgyön is túl, volt egy szép nemesi kuria. Ebben lakott egy kedves öreg ember, akinek rengeteg sok unokája volt. Mig másoknak alig ad a jó Isten négyet-ötöt, neki ezrével volt kicsi-nagy, szőke-barna, sovány és kövér vegyesen. De közülök alig egy pár volt olyan boldog, hogy személyesen is ismerje Nagyapót.

Nagyapó sok-sok ezüst szállal füzte magához, az ország minden részében szétszórva lakó unokákat. Ezek a szálak az ő jó szívéből ágaztak szét és ezt a szálat szeretetnek nevezték.

Nagyapó, hófehér postagalambok által minden héten meseajándékokat küldözgetett az ő kedves unokáinak, akik viszonzásul névnapján, születésnapján és más alkalmakkor apró leveleket írogattak Nagyapónak, melyekre ő is elküldte válaszáat. Öreg bölcsességgel oktatva, gyermekes vidámsággal neveltette az ő unokáit.

Az unokák leveleit elrakta Nagyapó egy szép ezüstveretű ládába emlékül.

Gyűlt a levél, gyűlt, tele lett a láda, akkor Nagyapó ezüst lakattal lezárta. Olyan fáradtnak érezte magát, hogy szép ősz fejét lehajította a leveles ládára pihenőre. De ugy elaludt, hogy nem is ébredt fel többet.

Szerte futott a hír:

— Meghalt Nagyapó!

Sirtak még a kösziklák is...

A sok ezer unoka nem akarta elhinni.

— El kell menjünk és megnézzük, valóban sírhant domborodik a jó Nagyapóra és sírkő hirdeti nevét?

Felkerekedett hát a sok ezer unoka és elzarándokolt a messze kis falusi temetőbe. A legnagyobb fiú, aki vezette őket, kis ezüstfenyő esetét vitt kezében.

Megérkeztek és busan meredt szemük a friss sírhalomra; könnybe lábadt midőn a márvány emléket olvasták.

Még azon is az ő unokáit emlegette.

„Jézus tanítványa voltam,
Gyermekekhez lehajoltam“.

A fenyőt vívő fiú szótlánul tűzte a kisgyermekfenyőt a szomorú rögökre és mindnyáján letérdeltek.

Ekkor csoda történt.

A kis fenyő elkezdett rohamosan nőni. Olyan sebesen nőtt, hogy pár pillanat alatt vezérága már a fellegekig ért.

A gyermeksereg néma bámulattal követte

tekintetével, mikor egyszerre különös suttogás ütötte meg fülöket. Figyelni kezdtek. És megértették a fenyő zugásából kialakuló szavakat:

„Volt egyszer, hol nem volt, még az operenciás tengeren is túl, volt egy királyleány . . .“

Folyt a mese, folyt, mintha csak az élő Nagyapó mesélgetne a tűzhely körül ülő unokáinak.

A mese-éhes gyermekcsereg szájtátva hallgatta.

Mikor a mesének vége volt egyszerre rebent el ezer ajakról a sóhaj:

— Milyen kár, hogy vége van!

— Ne féljetez gyermekek, csiripelte egy kis madár az éjig érő ezüst fáról — Nagyapó szíve táplálja ezt a mesefát, nem fogy el ennek termése soha, míg csak unokák lesznek a földön.

Gál Lajosné.

A kiránduló szerencsen család hihetetlen kalandja négy hihető képben.

I. kép.

Szerencsenek közt a fekete nem árja,
Nem olyan maradi, s a nyárt alig várja.
Biz' már ő modernebb, akárcsak minálunk,
Hogy nyáron a strandon ruhanélkül állunk.

— Nő, anyjuk, — mondja ő egy szép nyári
[napon, —
— Hol a fürdőruhám, magamra hadd kapom!
Te is öltözz neki, úgy, ahogy ez járja,
Fiúkat is visszük, hiszen ő sem árja.

Benedek Elek „A Szent Anna tava“ és más székely népmonda gyűjteményét a „Magyar Nép“ könyvtára adta ki. — „Erdélyi népmondák“ címen megrendelhető: Cluj, Minerva R.-T.-nál.

Talpas és Barnabás kalandos utazása repülőgépen.

Irta: Teleky Dezső.

(28 folytatás.)

Le is értek az uszadékfák aljáig. Itt körülbelül öt-hat méter széles part választotta el őket a tengertől. Érdeklődve szemlélték a változatos, lassan, de folyton mozgó tájat, a habzó tengert, melynek erős, állandó morajlását a komoran fenséges jéghegyek zajlása okozza.

Barnabás most már saját szemével is meggyőződhetett arról, hogy a jéghegyek egyes részei ropogás után, hogyan szakadnak le az anyatestről és sülyednek a tengerbe.

Egyszer csak megszólalt:

— Nézd csak, nézd — Talpas — egy hajóforma úszik a tengeren. S rámutatott egy sötét tömegre, mely tőlük mintegy két kilométernyire különösen bukdácsolt a víz felszínén.

Mindkét mackó csupa szem volt.

— Látod? Most valami fehér füstöt ereszt ki magából! — szólt Barnabás lélegzetvisszafojtva.

Talpas le nem vette tekintetét a furcsa alakról. Egyszer csak a mozgó tömeg kissé balra fordult, s mintha hátul a kormányra a levegőbe rándult volna, majd nagy erővel lecsapódva, verte széjjel a vizet, hosszú hullámbarázdát húzva maga után. Percek múlva eltűnt, elnyelte a tenger. Aztán ismét fehér sugár szökött fel a magasba s utána rögtön kiemelkedett a fekete test.

— Tévedtél pajtás! — szólt Talpas Barnabáshoz. — Ez az úszó tömeg nem hajó, hanem valóságos grönlandi bálna. S az a több méter magas sugár, melyet füstnek néztél, nem egyéb, mint az orrlyukain kifecskendezett vizgöz.

Talpasnak igaza volt.

A bálna tüdővel lélegzik, éppen úgy mint más emlős állat, azzal a különbséggel, hogy a beszívott levegőt mintegy tíz percig tartja vissza óriási terjedelmű mellkasában, ahol a levegő körülbelül 30 fokra melegedik fel. Most ha a bálna azt a felmelegedett, gőzös levegőt orrlyukain kibocsátja magából, az a sarki tájék hideg légkörében rögtön megsűrűsödik s vízszloppá változik. Tehát a kifecskendezett víz, jobban mondva gőzsugár nem a tenger vize, amint azt sokáig hitték, hanem a bálna meleg lehelletének orrlyukain át kibocsátott, megsűrűsödött gőze. Mindketten az érdeklődés ingerével bámulták a bálnát. Egy kis vártatva megszólalt Barnabás: „Most, hogy oldalát mutatja, látom milyen rémesen hosszú! Sejtelmem sem volt, hogy létezik ekkora állat! Az ördög hitte volna, hogy ilyen szörnyetegek létezzenek a világon! Brr! Még nézni is iszonyat! Hisz ez akkora mint egy emeletes ház . . .“

— Hozzávetőleg 13—15 méter hosszú lehet! — felelte Talpas. — Egy ilyen bálnának a súlyát 140—150 ezer kilogrammra becsülik. Eltudod képzelni ezt a temérdek súlyt? Ennek a bálnának feldarabolt húásával színültig meg lehetne tölteni 14—15 vasuti teherkocsit. Mit szólsz hozzá?

— Aztat szóloom . . . — felelte Barnabás — hogy most már kíváncsi volnék a tojására is! Alkalmassint egy ilyen rettentő tojás még egy tágas székely kapun sem férne be.

Talpas, aki annak idején a bálna életéről több mindenfélét olvasott, egyszerűen leszamarazta Barnabást. — Mert hát a bálna, az nem hal, akárhogy is hasonlít a hal alakjához. Ez az állat eleveneket hoz a világra, mint akármelyik emlős állat. Fiókáit tehát emlőiből táplálja. Természetesen a szoptatást nem a szárazföldön, hanem a tengerben úszás közben végzi.

— Hogy lehet ez?

— Hát úgy, hogy a fióka állandóan kíséri az anyját. Ha szopni akar, száját az emlőre tapasztja, a bálnamama pedig a tejét izmainak összehúzásával befecskenkezi a fióka szájába. No most tudod, hogyan megy?

Barnabás már oda sem figyelt. Minden idegszálával a hatalmas bálnán függött, mely a parthoz közeledve, 500 méternél messzebb nem lehetett.

Talpas is elhallgatott, izgatottan kísérte szemével a bálna minden mozdulatát.

— Nini, a rusnya állat most éppen erre tart. Jaj! meggyorsította az úszását! — kiáltotta rémülten Barnabás. — Még kicsap a partra s legázol minket!

Alighogy kifejezte rémületét, a bálna nagy hullámverés között eltűnt a vízben.

Talpas azt tanácsolta, hogy gyorsan mászszanak fel az uszadékfákra, mert a bálna ismét felütheti a fejét, s a partot végigsímíthatja a farkával. A sziget körül a tenger mélynek látszik.

Mindketten futásnak eredtek. Az uszadék fákat megrohmozták, s egy-kettőre biztonságba helyezték magukat. Most már „kakasülőről“ nézhették a tengert. Barnabás innen bátran lenézheti azt az okvetetlenkedő bálnát, ha még egyszer felmerészkednék a levegőre. Legálább ő itt bátornak érezte magát.

Hosszú percek teltek el, de a bálna nem mutatkozott.

Talpas elkezdte magyarázni Barnabás cimborának, hogy hiába van a bálnának olyan óriási szája, mert csak kisebb állatokkal táplálkozhatik.

— Honnan tudod ezt olyan biztosan? — kérdezte Barnabás kételkedve.

— Olvastam egy természettudományi

könyvből! — felelte Talpas nem kis büszkeséggel. — Hallottad, hogy néhai dicső nagybátyámnak, az erdélyszerte híres Dörmögő Dömötörnek milyen pompás könyvtára volt. Általános tudásomat onnan szereztem. Bizony sokat köszönhetek annak a könyvtárnak. De térjünk vissza a bálnára; nem árt, ha te is tudod, hogy a bálna óriási szájában egyetlenegy valamirevaló fog sincs, tehát harapni sem tud. Hanem rágószerve helyett iszonyú szájpadrólásának egész felületéről sűrűn, hosszú halcsontok lemezei lógnak le, olyanféleképp, mint a kefe sertéi. Mivel a bálnának nagyon szűk a nyelöcsöve csak rákfélékkel és kisebb halakkal táplálkozik. Figyelj csak ide! Elmondom, milyen kényelmesen étkezik a bálna. Száját úszás közben kintátja, s az útjába kerülő tengeri állatkákat a vízzel együtt behabzsolja. Azután a vizet a halcsontok sűrű résein át visszabocsátja a tengerbe, a rákfélék s a halcskák azonban a lemezek szűrőjén fennakadnak és a száj garatüregében zsákmányul visszamaradnak. Ezt a kiadós falatot, melynek súlya a métermázsát is megszokta haladni, bálna ökgyelme aprádonként lenyelegeti.

Barnabás szintén nagyokat nyelt az elbeszélés után. Elképzelte, mily egyszerű lenne, ha a mackó is csak kintátaná a száját s a kész ennivaló mind bekerülne oda, úgy, hogy csak nyelegetni kellene. Hirtelenében szeretett volna bálna lenni.

De egyszer csak a parthoz egészen közel a tenger vize susterogva örvénylett. Hatalmas hullám csapott fel, s ugyanabban egy rengeteg nagy fej pokoli gyorsasággal tört elő a mélységből. Rettentő terjedelmű szájának szörnyű öble egyenesen a mackókra tátongott. Mintha rögtön elnyeléssel fenyegette volna őket. Széles és magas, meleg vízoszlop irtózatossal zúgott a magasba.

Barnabás a vihar szelét érezte. Iszonyában minden elsötétedett előtte. Megtántorodott és mint egy lisztes zsák esett lefelé! Velőtrázó ordítással Talpas is utána zuhant.

Mindketten a part jegén ébredtek eszméletre.

Barnabás szörnyen nyögött, s a fejét vakargatta.

Talpas csak annyit mondott: Hát ez mi volt? . . . De még nem tért annyira magához, hogy felálljon. Úgy maradt, ahogyan lepottyant a „kakasülőről“.

Az egész kellemetlen eset egy szempillanásnál tovább nem tartott, s Talpasnak ugyan csak meg kellett erőltetnie az esztét, hogy némiképp össze tudja szedni emlékezetében, hogy voltaképpen mi is történt velük?

— Igen . . . a bálna volt! . . . — morogta magában, s a tenger felé meredt tekintete. —

Ott van ni, a rusnya állat! . . . Ott úszik . . .
Mintha repülne . . . Úgy száguld délnek! . . .
Bezzeg megijesztett otromba, óriás fejével! . . .
De ki hitte volna, hogy orrunk elé tölja a po-
fáját?

Szeme véletlenül megakadt a nadrágszíjja-
hoz kötött „biztonsági“ kötelén, mely Barnabás
és közte a jégen feküdt — kettészakadva. Most
eszmélt csak reá, mi volt az oka lezuhanásának.
Alighanem Barnabás rémületében félrelépett, s
a jeges fatörzsön megcsúszva, lebukfencezett, s
az átkozott kötélnél fogva őt is magával rán-
totta.

— Barnabás, te kötélrántó, majdnem kitör-
ted a nyakamat! — szólt Talpas félig tréfásan,
félíg komolyan.

— Az enyém már is kitörött — nyögte Bar-

nabás elhaló hangon. Keserves jajgatás után
óvatosan megpróbálta mozgatni a fejét, hol
jobbra, hol balra. Mikor ez fájdalom nélkül si-
került, akkor előre-hátra lógatta. No ez a torna-
művelet sem járt külön fájdalommal. Megállá-
píthatta tehát, hogy a nyakának kutya baja
sines.

Most a hátsó lábát kezdte mozgatni. Elő-
ször a jobbat, azután a balt. Rendben van! De
megmozgatta mellső lábait is. Nagyszerűen mo-
zogtak! Felült . . . A gerincnek nem esett nehe-
zére. — Hát akkor hajoljunk egyet előre, hátra
. . . most a jobb, majd a balcsípő felé . . . Nem
egyszer, hanem kétszer . . . még egyszer . . .
Brávó! — kiáltott fel örömmel —, nem tört el
semmi részem! — s ezzel ültéből egyszerre fel-
ugrott.

Csevegés Tudóka Ferkóval a hangyák világáról

— Csodálatos ezeknek a parányi lények-
nek az élete édesapám.

— Az édes fiam. Csak tisztelettel és igazad
van: csodálattal gondolhat rájuk, életükre, ál-
lami szervezetségükre, tervszerű munkájukra
a technika vívmányaival, a rádióval, a bűvárha-
jóval, repülőgéppel, automata-gép embereivel,
büszkélkedő ember.

De most gondoljunk csak röviden vissza
Ferkó fiam:

Megismertük a katona-hangyákat, az ál-
lattenyésztő hangyákat, a tűzoltó hangyákat, az
élelmiszer felügyelőket — de még nem ismerjük
pl. a növénytermelő hangyákat.

— Hát ilyenek is vannak édesapám?

— Vannak bizony! De milyen ügyes ker-
tész-hangyák! Ullmann bácsi sem csinál kü-
lönb melegágyat, mint a hangya-kertészek, szá-
raz levelekből, gíz-gazból, összegyűjtött mag-
vakból. Ezeket öntözik, nedvességben tartják, gon-
dozzák, míg a meleg ágyat gombafonalak hálóz-
zák be, amelyeket a hangya kertészek szaksze-
rűen állandóan visszacsípnek. A metszés helyén
aztán tápláló és ízletes gyümölcsök fejlődnek.
Igy élnek Hangyaországban a hangyák. Munka,
szorgalom, kitartás, rend, fegyelem az egész
életük.

— Édes apám, én szeretnék valami olyan
könyvet olvasni, amely a hangyák életéről szól.
Szeretném még jobban megismerni őket, hogy
még többet tanuljak tőlük. Egyet már most is
megetanultam . . .

— Nos? Erre már és in kíváncsi vagyok
fiam, hogy mit tanultál a hangyáktól?

— Hát azt édes apám, hogy a szervezett-
ség az apró gyenge lényeket is erőssé, hatal-
massá teszi. Ebből tudom megmagyarázni az

amerikai életmentő tűzoltó gyermekeknek is a
rendkívüli munkateljesítményét, hogy ők már
ismerik a szervezetségben rejlő erőt, a rendet
és fegyelmet, egész biztosan van valaki, aki
őket megszervezte. Azért képesek rendkívüli
munkateljesítményre is.

— Nagyon helyesen gondolkozol ebben az
esetben Ferkó fiam, látom, hogy az Új Cimbora
nem hiába jár neked, összefüggést keresel és ta-
lálasz az egyes olvasmányok között. De így van
jól, hogy a mese a szórakozás is az élet megis-
meréséhez vezessen bennünket és a természet
nagyszerű tanulságait az ember alkalmazni
tudja a saját életében.

Kíváncsi vagyok rá, hogy hány kis cimbo-
rát fog majd meggondolkoztatni a cikk-sorozat?

Dr. Szász Ferencz után: F. László M.

II. kép.

El is indulnak ők, ebbe' nincsen hiba,
S hogy, hogy nem, ezután történt a galiba.
Mert ime egyszerre ej, mi az árgyélus!
Tátja rájuk száját egy nagy krokogyélus.

A kiszáradt fa története.

A madarak és fák napján a Nagyerdő is megünnepelte. Az ünnepélyre sikerült alkalmas térséget találni, melyet hatalmas fa-koronák öveztek körül. A rendezés nehéz munkáját a madarak végezték.

Az ünnepély megnyitója egy kar egyveleg volt, amelyen az énekes madarak mind részt vettek. Kiki saját dalával szerepelt. A karmester a Paesirta úr volt. Ez a szám olyan szép volt, hogy a fák tetszéssel bólogattak rá. A második szám Fülemlile ének szólója volt, mely magasztos és mély érzésekkel volt tele. Kifejezésre juttatta Isten iránt érzett hálát, hogy felöltöztette az erdőt szép zöld ruhájába. Azután következett az öreg Tölgyfa előadása. A „kiszáradt fa történetét” kezdte elmesélni.

— Régen régen, még gyermekkoromban történt, nem messze ettől a helytől, melyen most ünnepeünk, élt egy fiatal kicsi Nyárfa. Én barátkozni akartam vele, pedig fiatalabb volt nálam. Az első lépéseket úgy kezdtem, hogy egy levelet küldtem Szellő postással, aztán vártam a választ. A postás vissza is jött, de meglepetésemre a saját leveletem hozta vissza. Na de én mégis szerettem őt és másnap már két levelet is postáztam és a magasabb ágaim mint figyelő őrszemek lesték a fogadást, és mi történt? saját leveleivel kiséperte az enyémet! Ekkor már láttam, hogy nem akar velem barátkozni, csak azt nem érteltem, hogy mi az oka, mert nem csak velem bánt ilyen csunyán, hanem a többi szomszédokkal is. (Itt megjegyzem, kedves olvasók, hogy a fák is szeretik a társadalmi életet, ők állandóan suttognak, zizegnek, leveleznek egymással.) Szél urfi észre vette az én töprengésemet és azt ígérte, hogy ő behatol minden kicsi zugba és majd minden titkot elmond nekem. Így hát kíváncsian vártam a hirt, a rólam hallani sem akaró nyárfáról.

Rövid idő múlva Szél urfi letelepedett előttem és el kezdett mesélni.

— Csodálatos, — kezdte, — ha csak távolról ismerjük, nem is sejtjük, hogy milyen csunya szokásai, gondolatai vannak ennek a Nyárfának. Senkit sem szeret a közelében és az a titkos vágya, hogy egyedül maradjon. Állandóan azon bosszankodik, hogy miért van több fa, meg kicsi cserje körülötte. A magas fák koronái beárnyékozzák, eltakarják, nem tud eléggé ékes és feltűnő lenni. A madarak nem csak őt keresik fel, hanem a többi fának is elzengik dalukat. Ha pedig ember tévedne erre a sok más fa mellett ő csak kicsinek, egyszerűnek tűnne fel, pedig pompázni, ragyogni, feltűnni szeretne és egyedül élni. Ettől a perctől kezdve — folytatja a mesét

a tölgyfa — már nem kerestem a barátságát, de figyeltem viselkedését. Ugy láttam aztán, hogy Isten meghallgatta kérését, mert favágók jöttek és a körülötte levő hatalmas fákat mind kivágták, később megtudtam, hogy butorgyárba szállították. Elég az, hogy most a nyárfa volt az egyedüli magas fa. A boidogságtól és büszkeségtől még gyorsabban nőtt. De nem sokáig örvendhetett, mert egy sebes szélvihar nagyon megtépázta féltve őrzött ágait, még le is hasított belőle. Fájdalmában felsóhajtott és csak lassan értette meg, hogy eddig azok védelmezték őt, akiket nem szeretett. A száguldó vihart felfogták a magas fák és csak kis szelet engedtek ő reá. De kisütött a nap újra, habár a lehasított ág fájdalma égette, de a büszkeség felülkerekedett és várta a madarakat, hogy boldog csiesergéssel repdessék körül őt az egyedüli nagy fát, a megmaradt cserjék között. És ime mi történt? a madarak elsuhantak mellette, arra jöttek, ahol én éltem és társaim, ott éreztek védelmet és nyugalmat a sok-sok sűrű lombu fa között. A nyárfa vágya beteljesültén nem örült, hanem egyre jobban szomorkodott, most egy újabb érzés költözött szomorú szívébe. Egyedül maradt védtelenül, szeretetlenül, már a régi madárkái sem keresték fel. Még ősz előtt egy pár levelet küldött a madaraknak visszavárá, szerető gondolattal, de mivel eredménytelen volt egyre több és több levelet sárgított meg, hogy feltűnő színükkel észrevétesse bánatát. Én mint régi kedvelője, őszinte részvéttel érdeklődtem sorsa felől. Erre fájdalmasan elpanaszolta, hogy egyedül árvaságban nőtt fel a szomszédok intését hallani sem akarta és oktalan hiúsági érzéseket ápolgatott anélkül, hogy tudta volna mire vezetnek. A jó szót, szeretetet figyelembe sem vette és most már késő bánat. Bocsánatot kért tőlem is, hogy nem fogadta közeledésemet és olyan megható levélhullással panaszolt, hogy én meg is bocsájtottam neki. Sokat szenvedve a vihar által lehasított ágakkal és az egyedülség kínzó érzésével kiszáradt. És úgy kiszáradva még sokáig ott állt, hogy száraz galyaival figyelmeztesse a kevély, büszke, önző csemetéket. — A tanulságot — szölt az öreg tölgy — nem mondom el külön, hanem aki figyelt, az ki fogja találni.

A befejező szám a fák bókoló tánca volt. A Szél urfi segítségével szép lágyan hajlongtak a fiatalabb fák az öregek nagy tetszéssel nézegették őket. Egy fürge kis madárka felhasználva a jó alkalmat és oda ugrott a hullámzó ágra hintázni. — Végül mindenik fa a kedvenc kis madárkáit meghintáztatta. Így ünnepezték a madarak és fák napját a Nagyerdőn ...

Bányai Jolan.

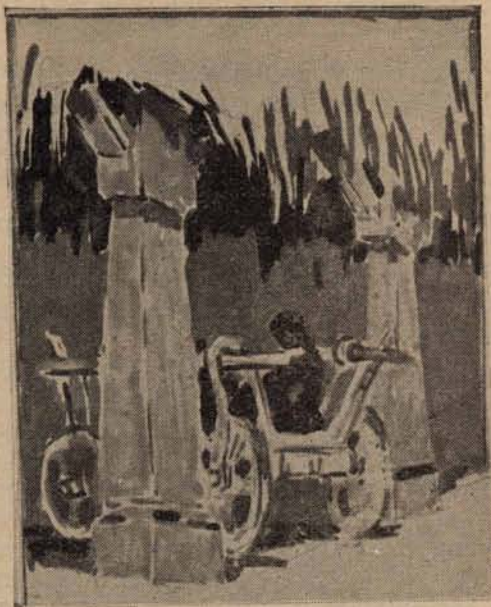

Hétfő — hetibe,
Kedd — kedvibe,
Szerda — szerűbe,
Csütörtök — csüribe,
Péntek — pítvarába,
Szombat — szobájába,
Vasárnap mindig az Isten házában.

Vajjon hol van, merre az a két kis gyermek, kiáltanék nekik, de nagyapó felébred. Nincsenek a házban, azt már tisztán látom, talán itt künn vannak, lennt az udvarháton. Ilyen szép időben, meleg napsugárban, kötéllel se lehet tartani a házban. Csak esős időben, no meg aztán télen s ha netán betegek, akkor ülnek ők benn. Jól is mondtam én azt, nézzetek csak hátra egy boglyafélére és egy asztaglábura. Szer van alatta s ott játszanak ketten s hogy

idegent láttak, tán nem is örültek. Né!! szaladni akar Marika, a gyáva, de rászól a nagyobb, bátrabb Dani bátyja.

Ime, e píruló kislány hát Marika, ki ha „bó-fost” játszik, nincsen oly karika, mely az ő nyelv

Szekér van alatta s ott játszanak ketten.

me, e píruló kislány hát Marika. Mellette van testvére, Danika-vénél gyorsabban peregne. S ha babaruhával a patakhöz oszon, nincsen a faluban, aki szében mossan. Pedig ez a kislány csupán csak hét éves, de hogy milyen ügyes az most már nem kétes.

(Folytatjuk.)

Kutya-nyuszi barátság.

Tudjátok e gyerekek, hogy valamikor réges-régen, nagyon jó barátságban éltek egymással a kutyák és a nyulak? Olyan nagy volt a barátság, hogy még a bálakat is közösen rendezték és ezekben a bálokban a nyalka kutya urfik és a kényes nyuszi kisasszonykák együtt táncolták a régi szép táncokat; a lassut, a rezgőt, az inceskedőt, a palotást, a magyar szót és végül együtt ropták a táncok királyát, a csárdást is. Így bizony gyerekek! Még olyan kutya urfi is akadt, aki eljárta a híres csüdüngölőt. Hej! Ha láttátok volna, milyen tempósan, majd kacéran szedegette a lábaeskáit, bizony Ti is utána csináltátok volna. Hát még mikor cifrázott és bokázott, csak úgy porzott a föld alatta. Együtt táncolgattak, amíg egyszer csak egy kis feledékenységgel véget vetett ennek a nagy barátságnak.

Történt ugyanis egyszer, hogy a kutya-rendezés a báli meghívókra, melyek nagy keserülapik voltak s melyekben a nyulakat szívélyesen meghívták a nagyerdő tisztásán tartott báljukra, nem volt kiírva, hogy kosaras bál lesz. Bizonyára elfelejtették! Tudjátok ugy-e gyerekek, hogy milyen különbözöek a két nemzetség táplálékai? S éppen ezért minden félreértés elkerülése végett, kosaras bálakat rendeztek, ahová mindenik vitte a maga nemzeti eledelét. Mondom gyerekek, most az egyszer, nem volt a meghívókra kiírva, hogy a bál kosaras, csak egyszerűen annyi állott rajta, hogy ételről, italról és zenéről gondoskodva lesz.

A kis nyuszi nem tudták mire vélni a dolgot és arra magyarázták, hogy a kutyák, akik különben is abban az időben híresek voltak a vendékszeretetükről, meg akarják őket vendéglenni s ezért a nyuszi tanács úgy döntött, hogy nem visz senki semmi élelmet magával. És majd ők is a legközelebbi bálon meghívják vendégségbe a kutyákat.

Elérkezett a bál napja. A nagyerdő tisztása ragyogott a teli hold világától, az erdő hangzott a madarak dalától, tücsök banda muzsikált, a szunyogok szekundáltak. A bál vígan folyt, csak úgy ropogtatták a kutya urfik a nyúl kisasszonyok karesu derekát. Az ember szemé-szája elállt volna a csudálkozástól. Nagy volt a kacagás, a jókedv.

Éjfélre járhatott az idő, mikor a fáradt zenészek abbahagyták a zenét. Mindenki pihenni tért. A kutyák gyorsan asztalt terítettek, nagy keserülapit abroszokra rakták a sok jót, kutya szemnek, száznak valót; hatalmas koncokat, sült, főtt husokat, fehér kalácsot és ezerféle apróságot, amit a kutyák imitt-amott

elorzhattak. Még bor is volt, melyet egy élelmes agár esent el a gazdája pincéjéből s melyeket lapi tényérokrol hörpintettek fel. Csak éppen nyuszinak való nem volt, még egy icipici káposzta levél se. Borzasztóan szégyelték a nyuszi, hogy így félsültek, de a világért se mutatták volna ki. S míg belül forrt az epéjük, szívéük remegett a bosszuságtól, szívélyesen kívántak jóétvágyat barátaiknak, sőt egyik-másik nyuszi engedett a szives unszolásnak és arcfintorok közt próbálták nyelgetni a sok jót, kutya szemnek-száznak valót.

A kutyák akkor még nem voltak olyan okosak, mint máma és a világért se jutott volna eszükbe, hogy itt nincs valami rendbe. A nyulak nem hoztak ételt, mert bizonyára már otthon jóllaktak s ezzel napirendre tértek a dolog felett. Mikor megint felhangzott a muzsika, vígan perdültek táncra a párok, a kutya urak és kisasszonyok frissen jól belakmározva, a nyuszi egyre lankadtabban, fáradtabban, gyomruk korgott, fejük szédült az éhségtől. S míg lábukat gépiesen emelgették a zene ütemére, káprázó szemük előtt ott lebegett mindenféle jó, nyuszi szemnek, száznak való; friss káposzta levél, zöld lucerna stb. Egy kis nyuszi nem bírta tovább, szédülő fejjel indult el, hogy valami ennyivalót találjon. Szerencséje volt, az erdőn túl lekaszált friss herét talált és forrás vizet, ragyogó arccal ujságolta el a jó hirt barátainak s azok tovább és tovább... így aztán minden nyuszi rendrendre távozott és jóllakott. A kutyák semmit sem vettek észre és vígan folyt a bál kivilágos virradatig.

A következő holdtöltén a nyuszi rendeztek bált. Személyesen hívta meg a rendezőség a kutyákat, jelezve, hogy ételről, italról ők gondoskodnak. A kutyák meghatódtak és örömmel ígérték elmenetelüket.

Gyönyörű holdvilágos éjjel volt, az idő már ősze hajlott és egy kicsit hűvös volt. Ezért a nyuszi nagy tüzet csináltak a tisztás közepén s a tűz körül lejtették a lassut, az inceskedőt...

Éjfélre járhatott az idő, mikor a fáradt zenészek abbahagyták a zenét, mindenki pihenni tért. A nyuszi gyorsan asztalt terítettek, keserülapit abroszokra rakva a sok mindenféle jót, nyuszi szemnek-száznak valót; apróra vágott káposztát, rántott lucernát, friss füvet stb. és gyöngyöző harmatot öblös káposzta levelekben. A nyulak szeretettel hívták meg a kutyákat asztalukhoz a multkori szives vendégszeretetükért. A kutyák, az akkor még ostoba kutyák, csak most kaptak észbe és rettenete-

sen szégyelték megaláztatásukat, no' de annál büszkébben voltak, hogy ezt meg is lássák rajtuk, mosolyogva, szerénykedve, hősiiesen gyűrtek le itt-ott egy-egy falatot a sok jóból, a nyuszi szemnek-szájnak valóból.

Nemsokára felhangzott a muzsika s a párok újra táncra perdültek; a nyúl urak, kisasszonyok vigan, frissen és magukkal elégedetten, amiért ilyen jól sikerült a visszatréfálásuk. A kutyák egyre fáradtabbak és lankadtabbak lettek, gyomruk korgott, fejük szédült az éhségtől s míg lábuk gépiesen emelgették a zene ütemére, káprázó szemük előtt ott lebegett mindenféle jó, kutya szemnek-szájnak való; friss és sült husok stb.

Egy kis kutya kisasszony már nem bírta tovább az éhséget, összeesett, párja, egy nyalka tapsifüles utána kapott, de olyan

ügyetlenül, hogy elbukott és szerencsétlenségére éppen a lobogó lángok közé esett. Kette-hárman is ugrottak utána, de késő volt, a nyusziba már nem volt élet, megpörkölődve, piros-ropogósra sülvé feküdt a lábuk előtt. Erre óriási kavarodás támadt. De a nyulak sem vették ám tréfára a dolgot, futott ki merre látott, árkon-bokron át. A kutya had pelig csaholva, üvöltve utánuk.

Igy bizony, így esett gyerekek! Azóta hangos az erdő kutya családjától és azóta futnak a kis nyulak árkon-bokron át, ha kutyát látnak, futnak szegények remegő szívvel és fájón gondolnak a régmúlt időkre...

Talán, ha nem oly feledékeny a kutya-rendezés és nem bosszuállók a kis nyulak, még ma is együtt táncolnának a bálókban.

Berta néni.

Ahogy kis munkatársaink írnak...

Hozzászólás az „Életmentő” gyermekek” című cikkhez.

... Az amerikai gyermekek önállóbbak, mint az európaiak. A nagyok kezdeményezésére és tanítására hallgatva önnállóan vezetik csapataikat. Bennük van az angol hideg vér és veszély esetén nem vesztik el fejüket, nem ijednek meg, hanem a veszéllyel nem törődve sietnek a szorongatottak segítségére.

Odorheiu. Szóke István, III. g. o. t.

*

Hozzászólásod rövid, de helytálló. Valóban, az amerikai gyermekben több az önnállóság, mint az európaiában és több az életrealitás is.

De, hogy az amerikai gyermekek olyan rendkívüli munkateljesítményekre képesek, annak a magyarázata főleg a szervezésben keresendő. Ahogy a kicsi hangyák szervezettség folytán erőnfelüli munkát végeznek, így van ez minden vonalon. Így van az amerikai gyermekek között is. Magukban és egyenként mire sem mennének, de megszervezve lám a felnőttekkel is versenyre kelnek a legkomolyabb, legnehezebb feladatok elvégzésében.

Ha valakinek van még mondani valója ehhez, nem zárjuk le a kérdést hozzá szólhat.

Szerkesztő néni.

* * *

Weress Zsófiika nyári idő- és munka beosztása.

8 óraker felkelés.

8—1/29. mosakodás, öltözködés.

1/29-ig közös reggelizés.

9—1/211-ig szórakozás (olvasás az Új Cim-

borából, levélírás, kézimunkázás, vagy társas játék).

1/211—1-ig fürdés a Medvetóban.

1—2-ig ebéd.

3/3—1/25-ig pihenés, alvás.

1/25—5-ig uzsonna.

5—8-ig séta, kirándulás, vagy játszás.

8—9-ig vacsora.

1/210-ig lefekvés.

III. kép.

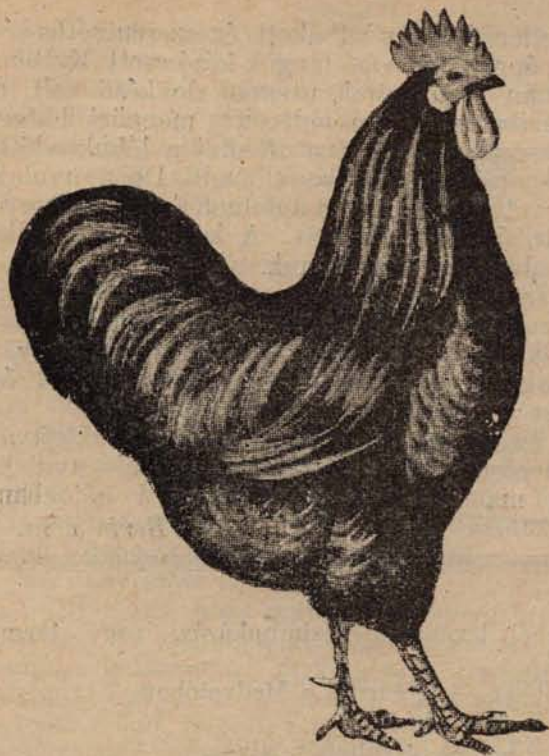
Mit talál ki, mit nem szerencséné asszon',
Bajban jön rá ő is, miben van a haszon.
Krokodil szájába fújtatóját dugja,
Le is nyeli menten, s magát nagyra fújja.

DALOLJATOK KIS CIMBORÁK!

Az Alföldön halászlegény...

Az Alföldön halászlegény vagyok én,
Tisza partján kis kunyhóban lakom én.
Szelid lányka jöjj be hozzám pihenni,
Édesanyám majd gondodat viseli.

Kakas úrfi.

1. Kakas úrfi
Egyet gondol,
Palánkra száll,
Kukorékol:
— Kukuriku!
Ide nézz:
Én vagyok a
Nagy vitéz!
2. Szomszéd kakas
Zöldül-kékül,
Dehogy hagyja
Ezt szó nélkül:
Kukorékol
Egy nagyot:
— A vitéz csak
Én vagyok!
3. Kukuriku!
Az nem enged,
Nósza rikkant
Ujra egyet:
4. Szomszéd kakas
Odaröppen:
— Nem mersz jönni,
De én jöttem!
Rajta, jüzfán
Fütyülő!
Most a virtust
Vedd elő!
5. Összecsapnak,
Tépik egymást,
Ugrándozva
Szembe folyvást.
Szakad a toll,
A taréj,
Kakas úrfi
Csupa vér...
6. Kakas úrfi
Ujat gondol,
Elszalad a
Szemétdombról;
Ahol folyt a
Nagy csata,
Megszalad no,
Nem csoda.
7. Futni szégyen,
Ámde hasznos;
Szomszéd kakas
Vén, de harcos.
Kukuriku!
Győztesen
Most ő rikkant
Odafenn.
8. Sarkantyuit
Össeüti,
A palánkról
Úgy hirdeti,
— Kukuriku!
Mit akar,
Ki még olyan
Fiatal?!

Földes Zoltán

A veréb és a nyul.

A nyul vigan játszadozott a mezón és gondtalanul legelte a füvet. Játék közben nem vette észre, hogy a magasban sas kering fölötte, ennél fogva nem védekezhetett a veszedelemtől.

A sas lecsapott és karmai közé kaparintotta.

A nyul keservesen siránkozott a sas körmei között.

A veréb egy közeli bokorról nézte a nyul szerencsétlenségét és így szólt hozzá:

— Miért jajgatsz, te szerencsétlen flótás? Talán mást okolsz, hogy bajba jutottál? Miért nem voltál óvatos? Miért voltak oly lomhák lábaid?

Míg a veréb így szaporította a szót, lecsapott rá az ölyv és megölte.

A haldokló nyul ekkor így vigasztalta magát:

— Úgy kell neki, amíg biztonságban érezte magát, engem gunyolt. Most ugyanaz a sors érte őt is.

Ne csufooljuk hát azt, aki bajba kerül. Mindnyájan az Isten kezében vagyunk. „Ma neked, holnap nekem” — így mondja a közmondás is.

IV. kép.

De bizony a zsákmány kedvét nagyon rontja,
Krokodillus könnyét érte bőven ontja.
Hála az egeknek, vége a veszélynek,
Futnak szerencsenék, míg haza nem érnek.

MARCELLA NÉNI.

A gólya.

Az éjjel nagy vihar volt. A fák nyögtek, jajgattak a viharban, a szél tépázta őket. Időnként fényes lángnyelvek villantak be az ablakon. — Utána dörgés reszkettette végig a levegőjeget.

A gyermekek: Gézuka és Bözsike fölébredtek e nagy zene-bonára, s reszkette, félve húzódtak oda az édesanyjuk mellé, a nagy dunyha alá. Pedig ott már volt egy kis vendég, a pólyás Zoli baba. De a dunyha olyan nagy volt, hogy elfértek az alatt még akár hárman is.

A gyermekek nagyon féltek a dörgéstől, meg a villámlástól. Az édesanyjuk megsimogatta őket:

— Nem kell félni gyermekek! A jó Isten mindig velünk van és Ő vigyáz reánk még a sötétben is.

Bözsikének még egy darabig vacogott a foga a félelemtől, de aztán az édesanyja mellett, a nagy dunyha védelme alatt, lassan nekibátorodott és miután látta, hogy a pólyás Zolika édesdeden alszik, Gézuka is nagyokat szuszog már, ő is elaludt.

De kinn csak tovább tombolt a vihar. Madarak, állatok félve, remegve húzódtak meg menedékhelyeiken, a fészkeikben. Csunya, nehéz éjszaka volt ez.

Szerencse, hogy nem messze volt már a reggel. A pirkadó hajnal lassan elkergette az összegyűlt felhőket. Mintha mi sem történt volna az éjjel. Csak a fák felborzolt lombjain s a vihar által letépázott gyümölcsökön látszott pusztító nyoma.

És még valamin:

Az istálló előtt vérbe-fagyva, törött szárnyal feküdt egy gólya. Lesodorta a vihar.

A Gézukaék mamája vett legelőszőr észre, amint reggel jókor eleségett vitt a baromfiaknak.

— Jesszus! Egy döglött gólya! — kiáltott fel ijedten. De, amint közelebb ment hozzá, a roncs tömeg megmozdult és félősen, ijedten vonszolni kezdte magát. Félt szegény mindenkitől.

A szegény gólya nagyon oda volt. Az egyik szárnya-tövében óriási nyílt seb tátongott, amelyből időnként vércseppek szivárogtak alá.

A gyerekek, amint híre ment a gólya esetének, azonnal ruhát kaptak magukra és rohantak ki a helyszínére.

— Anyuskám, hisz ez az öreg gólya, a mi gólyánk! — kiáltott fel Gézuka, ahogy meglátta a törött szárnyú, nagy madarat.

Csakugyan az volt. Fent az istállók és fél-szerépületek tetején egy gólyacsalád rakott fészket, ezelőtt vagy három évvel. Azóta minden tavasszal felkeresték ezt a helyet. Pedig mennyi olyan falu van a világon, mint a Gézukaéké, s mennyi olyan ház a faluban, mint az övék és mégsem tévesztették el az öreg gólyák azt a fészket a világért sem, s nem mentek volna idegen helyre a világért sem. Ők már itt szokták meg. Az idén is ideszálltak és az anyagólya csakhamar három fiókát költött ki. Gézukaék sokszor elnézegették ezt a kedves, békés családot s nagyon megszerették őket.

Az öreg gólyák úgy vigyáztak a kis fiókákra, még a széltől is óvták s a szárnyuk alatt melengették őket. Ha megéheztek, akkor az egyik gólya elrepült a közeli mocsárba, s onnan hol egy békát, hol egy kigyót hozott örvendezve kelepeléssel és dugta be az éhes fiókák szájába.

Igy éldegéltek boldogan. A fiókák lassanlattan megnőtték. Már repülni is tudtak, akár csak az öregek. De kellett is, hogy tudjanak, mert már nem olyan messze volt az idő, amikor vonulni kellett délre, melegebb vidékekre. Az öreg gólyák megtanították őket arra is, hogy az élelmüket, hogvan szerezzék meg. Hosszú út a Földközi-tengeren át a Nilusig s elpusztulhatnak az öreg gólyák útközben. Jó, ha a fiatalok a maguk lábán állnak és mindent tudnak, amire a gólya-népnek szüksége van, — mondták az öregek.

Ekkor történt ez a szomorú eset. Még csak a szele süvített végig a viharok a levegőn, de az öreg gólya megérezte, hogy csúnya éjszaka lesz ebből. Hamar leparancsolta a gólyafiatokat a fészkek mélyére s rájuk terítette oltalmazóan a szárnyait. A bösz vihar azonban nem kímélte meg a gólyafiak anyját, kisodorta a fészkekből

Szegény öreg gólya törött szárnyakkal terült el a földön és sebéből szivárogni kezdett a vér.

A kis csoporthoz nemsokára odajött a Gézukáék édesapja, aki jegyző volt a faluban. — Megnézte a gólyát és azt mondta:

— A gólya szárnyát be kell kötni!

Bözsike rögtön vászonrongyért, kötözőért futott. Tudta, hol áll. De a beteg gólyához közelíteni sem lehetett. Hosszú, hegyes csőrével jobbra-balra vagdalkozott, hiába kérlelte Bözsike szép szóval:

— Kedves gólya, nézd, nem bántunk mi téged, ellenkezőleg, meg akarunk gyógyítani.

De a gólya nem hallgatott rájuk. Végre is abba hagyták a próbálkozást. Majd holnap inkább engedni fogja magát. Így gondolták.

A legnagyobb baj azonban az volt, hogy a törött szárnyú gólya nem tudott ételment keresni. A két gyerek szívét elfogta az aggodalom:

messziről az edényt. De a végén egészen megszokta a békákat és nem félt többé tőlük.

Nagy diadallal vitték haza a zsákmányt. Letették a gólya elé s várták a hatást. Egyenként szedték ki, meg újra vissza eresztették az edénybe a békákat, hangos cuppanással tüntetve, hogy lássa a gólya, milyen nagyszerű falatokat szereztek neki.

De a gólya meg sem mozdult a helyéről. Rá sem nézett a pompás pecsenyének valóra. Nem kellett neki az étel, sem akkor, sem máskor.

Bözsike egyszer sírva is fakadt:

— Nem eszik ez a gólya semmit anyukám, mi lesz vele? Meg fog halni éhen.

Pár napra rá, augusztus második felében vonulni kezdtek a költöző madarak. Nagy mozgalom volt a levegőben. Búcsúztak a gólyák is, készültek a nagy útra, tengerentúlra, a meleg Nilus partjára, ahol soha sincsen tél.

Isten veled, kedves határ!... Isten veled, nádfedeles kicsi falu!...
Isten veletek, derék, jó emberek!...

— Ez a szegény gólya, így éhen fog elpusztulni.

— Tudod mit, Bözsike? — támadt egyszerre egy jó gondolata Gézukának, s megragadta a kis huga kezét: — Menjünk ki a cigánygödörhöz, az tele van békával, fogjunk a gólyának békákat.

— Juj! — borzadt össze Bözsike, — azt a csúf békát megfogni?

— Oh, ne félj Bözsike, meglátod csak, nem is lesz az olyan utálatos. Szegény öreg gólya! Nem sajnálnád, ha meghalna éhen?

Bözsike jó szívé teremtés volt, nem akarta, hogy miatta haljon éhen a gólya. Még délelőtt nekikészülődtek a fontos eseménynek. Délben aztán alighogy az utolsó falatot lenyelték, megköszönték az ebédet és siettek ki a cigánygödörhöz.

Csak Gézuka ment bele a vízbe. Bözsike kinn maradt a parton. Egy vízzel telt csöbörke volt nála, abba gyűjtötték a békákat. Mikor az első békát fogta Gézuka, a kislány behunyta a szemét, hogy ne is lássa, úgy nyujtotta oda

Szomorúan kelepeltek fenn a kék égbolt alatt:

— Isten veled, kedves határ!... Isten veled, nádfedeles kicsi falu!... Isten veletek derék, jó emberek!...

Igy búcsúztak az ő nyelvükön.

Bözsike a tornácuk végéről szemlélte őket. Szívét meghatotta a gólyák szomorú búcsúzása.

A vonulás csak tartott, egyre tartott.

A házbeliek észrevették, hogy a háztetőn levő gólyafészkekben is mozgolódás támadt. Az egyik gólyafiú elrepült, majd kis idő múlva három más idegen gólyával megint visszatért. Ott kelepeltek, tanácskoztak a fészkek körül.

A nagybeteg, törött szárnyú gólya egyszerre felütötte a fejét a körtefa alatt. Már alig volt benne élet. De, ahogy a készülődés hangját meghallotta, valami halálos vergődő láz fogta el őt is. Menni... repülni... vonulni át a tengeren, le délre, ahol ilyenkor tavasz van... Épen maradt szárnyával kétségbeesett nagy vergődéssel próbált felemelkedni a levegőbe, de a másik szárnya, a törött, a csonka, visszahúzta.

Nem tudott elrepülni.

A fiaí s másik öreg gólya fentről, a háztetőről nézték ezt a halálos vergődést. Míg egyszer az öreg valamit kelepelt szomorúan a fiataloknak, mire mind odarepültek az anya gólya mellé. De hiába, a nagybeteg gólyán nem tudtak segíteni.

A vén gólyák, amelyek pihenni a háztetőre szálltak, sürgetni kezdték őket:

— Sietni, sietni fiatalok! Mert már úgyis az utolsó vonulók vagyunk.

S azok még egyet kelepelték és fölemelkedtek a levegőbe.

A töröttszárnyú gólya nézett... nézett utánuk, amíg csak látta őket, aztán lehajtotta a fejét, behúzta a szárnya alá.

Másnap találták meg a gyermekek a szilvasban. De már holtan. *László Marcella.*

Vízi malom.

*Messzi van a vízi malom,
Indulni kell friss hajnalon.
Dél felé jár míg odaér,
Búzával a rakott szekér.*

*Búzás szekér legtetetjén
Mentem volna szívesen én.
Vízi malom nekem csoda,
Óh, hogy vágytam mindig oda!*

*Hogy füleltem, ha meséltek,
Messzi útról a cselédek...
Nádasok közt nagy folyóról,
Malomhajtó Tápióról.*

*Malomárok zugójáról
Nagy kerékre omló árról,
Kelepelő kilenc kőről,
Mely fehér lisztlangot őről.*

*Váltig kértem, hogy mehessek,
Édesanyám nem eresztett.
Simogatta lány hajcscám
„Nem bocsátlak kis fiacskám!”*

*Szemem könyvtől lett homályos,
Megsajnál az öreg János.
Majd hozok én — odasugott —
Vakvarjut, meg vízi tyúkot.*

*Egy darabig szomorkodtam,
De azután elfutottam.
Kertünk alá lefutottam,
Patakocská csörgött ottan.*

*Csináltam rá vizimalmot,
Kis kereke forgott, forgott.
Úgy elnéztem hosszan, hosszan,
S nagy malomról álmodoztam.*

Vargha Gyula.

Haszontalan Ferke vizsgái feleletei.

Ha valaki rosszat akar tenni és egy belső hang azt mondja ne tedd? Mi az? — Hasbeszélő. Tudod ki volt Kolumbusz? Nem. — Hát mit tudsz? — Tudok egy varjófészkét, de nem mondok meg, mert Pista kiszedi!

Miért van az, hogy az embernek két szeme van s csak egy szája? — Hogy jól megnézzék, amit megeszik.

Ki teremtett Jancsi? Az Isten, de csak akkorára, mint a kisújjam, a többit már azóta nőttem.

Természetrájk.

Miért van két foga az elefántnak? — Mert az elefántesont nagyon drága.

Hol van otthona a tevének? A tevének nincs otthona, az mindég a sivatagban esavarog.

Miért nincs hangja a zsiráfnek? Mert olyan hosszú a nyaka, hogy nem jön ki belőle a hang.

Hány féle disznót ismersz. — Fekete, szőke és drap színűt.

Miért púpos a teve? Bizonyosan sokat biciklizik.

Miből él a medve télen? A saját zsirja kamataiból.

Mi haszna van a macskának? Fogja az egeret. — Hát mire való az egér? — Legyen, mit egyen a macska.

Nevezz meg néhány apró marhát — kis borjú, kis csikó, kis macska, kis kutya.

Mondj egy csúszó-mászó állatot. Egy kukac. Most egy nem csúszó-mászót. — Egy dögölt kukac.

Ha a vasat a levegőn hagyják, mi történik vele? Megrozsdásodik. Hát ha az aranyat? — Azt ellopják.

Tudod mi a választóvíz! — Az Ural folyó elválasztja Európát, Ázsiától.

Nyelvtanból.

Hány l-el írjuk ezt a szót szél? Néha egy, néha két l-el. Hogy, hogy? Ha nagyon fuj kettővel, ha kicsit fuj egy l-el.

MARCELLA NÉNI PÓSTÁJA

Gombos Mária. Öröme nekem is öröm volt. Bár szerezhethénnék gyakran ilyen örömet. — *Földes Zoltán.* Levelét megkattam. A szíves munkálkodásáért előre is köszönetünket küldjük. — *Szakáll Istvánné.* A küldött mese ügyes — kicsit hosszú de azért felhasználjuk. Mesélőkészsége friss — meseszövése fordulatos. Szívesen látjuk munkatársaink között. — *Weress Zsófi, I. g. o. tan.* A Szovátáról írt leveledből örömmel olvasom, hogy az idő jól telik. De az fontos is, hogy a nyaralásból megerősödvél és felfrissülve kerüljétek vissza a városba. Rózsa Jolika címe: Baia-Mare, Str. Vár-u. 10. Bizonyára örülni fog a levelednek. — *Kovács Terike.* Nagyon helyeslem Terikém a szándékodat, hogy édesanyád mellett minden háztartási tudományt el akarsz sajátítani, a gazdasszonykodási ismereteknek még, ha idegenbe is kerül valaki, hasznát veszi. Ha a szemed gyenge a sok kézimunkától, ne erőltess. Majd ha megerősödik a szemed akkor aztán inkább horgolhatsz, meg aszurozhatsz. Édesanyádnak add át üdvözlétem. — *Szöke István, III. g. o. tan.* Az „Életmentő gyermekek“ c. cikkhez ügyesen szólósz hozzá, látszik, hogy nem hiába jár neked ez a kis újság. Sajnáltam, hogy Udvarhelyen jártamban nem ismerhettelek meg. No majd az ősszel, ha ott tartjuk az Új Cimborák országos gyermekrajzkiállítását, remélem alkalom lesz erre. — *Makó Tivadar, I. g. o. tan.* A névalírásozódból láttam, hogy jól sikerült a vizsgád, mielőtt még a leveled olvastam volna, mert a neved után odaírtad, hogy: IV. osztályt végzett tanuló. De aztán írod is, hogy minden nagyon jól ment, szorgalmadért és előmeneteledért meg is dícsérték. A vizsgán a „Búcsú az iskolától“ c. verset szavaltad el, a záróvizsgán pedig Földes Zoltán bácsi versét a „Tanév végén“-t. Mindakettő nagyon tetszett a vendégeknek. Gondolom, hogy szépen is szavaltál. No az ilyen levelet szívesen olvasgatom: csupa jó hírt olvasok belőle. Az írásod, amint látom sokat jávult, mióta velünk levelezel. Az Új Cimboráknak küldött üdvözlétemet im átadom. — *Vaska Klárka, I. g. o. tan.* A 18-19. szám rejtvény megfejtése beérkezett. — *Lakatos Elemér.* A derzsi nyaralás élményeit ügyesen megírtad. Le is fogjuk közölni az Új Cimborában. — *Francia Ica és Józsi, Ica.* Szép, rendes leveleteket szívesen olvastam, nemesak a külalakja volt tetszetős, da a helyesírás is kifogástalan. Nem hiába fáradoztak ve-

letek évközben a kedves Tisztelendő Nővérek — de meg is látszik az előrehaladástokon. A pótló rejtvény jó a másik kettő is kis javítással. — *Siető Évike.* Örülsz a vakációnak, amely azonban sajnos nemsokára véget ér. Persze sokat forgolódttál édesanya körül a szünidő alatt, de ez így is van rendjén. Így leszel a kislányból ügyes, jó gazdasszony. Az előfizetés beérkezett. — *Sugár Milike, IV. el. o. t.* Annyira megtetszettek neked Sárka játéka, hogy megkérted édesanyádat, hogy vegyen neked is egy olyan konyhaberendezést, amilyen a Sárkáké. Bizonyára megérdemeltél jó magaviseletteddel, mert anyukád Braşovban vett is neked ilyen pompás konyhaberendezést. Képelem mily nagy volt az örömed, mikor megkaptad. Irod is, hogy kis barát-nőddel pompás főzőcske délutánokat rendeztek. Most még csak játék nektek a főzősdi, de lassan azon veszed észre, hogy nem is játék, hanem tudomány lesz, amit játszva tanultál meg s aminek az életben nagy hasznát veszed. — *Bartha Álika, I. g. o. t.* Tetszik neked Talpas és Barnabás kalandos története. Ezt már én is örömmel hallom. Remélem ezután látni fogjuk a megfejtések között a te rejtvényeidet is. — *Ambrus Baba, IV. el. o. t.* Örömmel írod leveledben, hogy édes jó anyád megengedte, hogy télire babakamrát csinálhass. A perselypénzedből magad vásároltál kis befőttes üvegeket. S már eddig van 2 üveg ribizlid meg egy üveg áfonyád, de még szeretnél szedret betenni. No téged már nem féltetek, hogy nem leszel miből gazdasszonykodnod a téli játékdélutánokon. Nem is gondolnád Babukám s talán a többi játékos kedvű kislány sem gondolná, hogy amit most csupa játékból, szórakozásból csináltok az lassan meggyökeresedik életetekben és életelemetekké válik. A főzőcske játékból, a babaruha varrásából komoly tudományok, sőt foglalkozási ágak nőnek ki. Szerencsés az az ember, aki már a gyermek játékokban megtalálja és felismeri az ő későbbi élethivatását. — *Enyedy György, IV. el. o. t.* A szürke papírra rajzolt rejtvényt átnézte a szerkesztő bácsi. A megfejtés helyes az új rejtvény is jó. Máskor azonban lehetőleg tintával dolgozz, mert a ceruza írás nehezen olvasható ki. Hol töltöd a nyarat? Majd írd meg élményeidet. — *Roos Miki, II. g. o. t.* Sajnálom, hogy az eszperantó leckék elmaradását. Nem baj, ha most el is marad, majd találunk rá alkalmat később. — *Deutsch Mimi, III. el. o. t.* Tetszett neked a „főzőcske“ játék című cikk, azóta te is barát-nőid is egyre főzőcskét játsztok. — *Martin Emma, VII. el. o. t.* A versen látom nagy igyekezettel dolgoztál — azonban még sok-sok verset kell megírnod, hogy az Új Cimborában közölhető legyen. A versírás nem könnyű mesterség. Jó verset írni meg éppen nehéz dolog. Ezért nem is ösztönözzük a mi kis cimboráinkat versírásra. Majd, ha nagyok lesznek s megtanulják a vers-

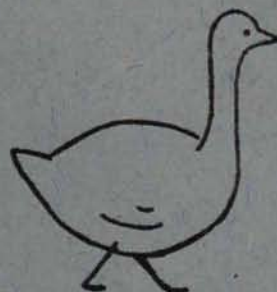
írás csinját-binját, szabályait, törvényeit, akkor aztán szívesen vesszük tőlük a jó verseket. — *Kovács Lajos, Fágáraş.* Szeretném olvasni bemutatkozó leveled kis cimborá, hogy én is még a többi kis cimborák is hadd ismerjünk meg. — *Hajdu Mária.* Rólad is régen hallottam hírt. Hol szeretsz jobban tartózkodni Deván-e vagy Toplián? A vakációs beszámolót majd szépen készítsd el! — *Spáczay Árpád.* Küldeményét megkaptuk. Köszönettel nyugtázzuk. Szíves üdvölet. — *Janovszky Imre.* Hálás köszönet a küldeményért. Készül a nyáron az Új Cimborák szívalbuma s úgy szeretnénk, hogy minden kis cimborának benne lenne a fényképe a neve kora és lakhelye. A fénykép lehetőleg mellkép legyen, mivel albumban kiesi a hely, körülbelül 10×8 cm. nagyságú képre gondolunk. Arankának és Magduskának talán van is készen ilyen fényképe. Augusztusban hazamegyek s vagy jövet vagy menet benézek Elusékhöz. — *Sipos Magduska, Satulung.* Mivel töltötted a nyarat? A te beszámoló leveledet is várom. — *Rápolthy Jenő, Sándor.* A küldött előfizetés beérkezett. A leveledet azonban mind a mai napig sem kaptam meg. Édesanyának, édesapának üdvöletem küldöm. — *Simon Piroška.* Hogy megismerheselek közelebről is írdd meg a bemutatkozó leveledet. — *Szőke István, II. g. o. t.* Megismertem az írásodat a postaszelvényen, hogy te magad állítottad ki a postaszelvényt. Így is kell. Tavaly nyáron megtanítottuk néktek, hogyan kell postán beküldeni az előfizetési díjakat. Aki életrevaló az meg is tanulta s maga állítja ki a postautalványt, amelyen az előfizetési díjat pontosan minden félévben vagy negyedévben beküldi. — *Ménis Ferike.* Azt tudnám leg'ább, hogy hányadik osztályba jársz Ferike. De semmit sem tudok rólad. Írj hát egy szép bemutatkozó levelet, hogy közelebről is megismerheselek. Nagy Lóránddal ismeritek-e egymást? — *Ferencz József, Teiuş.* A küldött előfizetést megkaptam ma. A szíves üdvöletet köszönöm. Hasonlóval viszonzom. — *Elekes Dinkó, IV. el. o. t.* Örömmel hallom, hogy az Új Cimborát úgy megszeretted, hogy el nem eszerélnéd semmiféle más játékért. — *Bergleiter Évike.* Hazajöttél-e már a nyaralásból? — *Sigmond Zoltí.* Úgyesen toboroztál amíg ott voltam. Küldtünk neked néhány számot, hogy a toborozásnál felhasználhasd. Kívánesian várom beszámoló leveled. — *Imreh Évike.* Szereted-e ezt a kiesi Új Cimborá újságot? Na ha Isten segít bennünket, ősszel nagy rajzkiállítás rendezünk nálatok. — *Gr. Bethlen Katinka.* Küldöttünk nektek nefeleges magvakat. Megkaptátok-e? Az Új Cimborá szívalbumába szeretnénk tőletek is fényképet kapni. — *Román Katóka.* Az új rejtvényea úgyesen dolgoztál Katóka. Egész biztosan fog tet-szeni a többi kis cimboráknak ez az érdekes fej-törő. Mivel töltöd a szünidőt? Megcsináltad-e te

is a munkarendet? A kedves jó nagymamát szeretettel üdvözlöm. — *Kovács Ildikó, III. g. o. t.* Sajnáltam, hogy épp akkor nem voltam benn a szerkesztőségben, amikor itt jártál nálunk. A megfejtés jó, de az új rejtvények is nagyszerűen sikerültek. Érdeklődéssel és kedvvel fogják majd fejtegetni a többi kis cimborák.

Rajziskola.

Vezeti: Kürthy Klára.

14. számú minta.

Gi-gá, gi-gá, gi-gá-gá! Remélem, én sem maradok ki a rajzfüzetetekből, kis cimborák.

Mit játszunk gyerekek?

Fontos az, hogy minél több játékot tudjunk, hogy így váltogatni, cserélgetni lehessen egy játékot, nehogy ugyanaz a játék unalmassá váljon. Sokszor elnézem — összejön 6—7 gyermek, s olyan éhhetetlenek, nem jut eszükbe egy játék sem. Csak ülnek, ülnek, gubbasztanak, s unatkoznak. A kisleányok ilyenekről beszélnek: — Láttad Bébit? Új ruhát kapott. — Ne mondd, igazán? Pedig még a tandíjat sem fizette meg. S mindig új meg új ruhákba öltözik. No, már az ilyen pletykálgató beszéd igazán nem való kisleányok szájába. Ennél okosabban teszik, ha valami ügyes játékot találnak ki. Milyen pompás pl. tavaszi s nyári kirándulások alkalmával kinn a zöldben játszani. Jó, ha akad egy rendező, aki elkiáltja magát: Hátulsó pár előre! Mire a leghátulsó pár kifut két különböző irányban. A kikiáltó igyekszik valamelyiket elcsipni. Aki pár nélkül marad, az lesz a kikiáltó.

Kérjük magyarországi előfizetőinket, hogy előfizetési díjaikat a „Studium“ könyvkiadó R. T.-hez, Budapest, Kecskeméti-u. 8. sz., az Új Cimborá számlájára szíveskedjenek befizetni. Új előfizetések ugyanott eszközölhetők.

A kiadó bácsi postája

Az elmúlt héten a következő előfizetések érkeztek:

Helyből: Vajna Palkó 50, Miklós Nándor, Róbert és Erna 40, Arzola Ludi és Ücsi 50, Ferencz Noémi 50, Hodis Ilike 25, Bitay Akos és Évike 17, Bidló Gábor 50. Vidékről: Kovács Lajos 200, Hajdu Mária 192, Naményi Erzsébet 120, Spáczay Árpád 150, Magyar Párt Tag. Baia-Mare 240, Henner Aranka 80, Koblieska Magduska 80, Sipos Magda 100, Szikorák Ica 50, Friedmann Gyurka 25, Szemerei Elemér és Kató 20, Szabó Sándor 17, Krémer Józsika 17, Molnár Erzsébet 17, Moskovits Sára 50, Fodor Anci 17, Rosenfeld Sanyi 50, Kovács Imre 17, Smak Árpád 17, Károlyi István 17, Ber. Kovács Évike 100, Reszler Kató 17, Weisz Ibi 17, Reiter Ági 50, Lórencz Pál 50, Román Kató 50, K. Tóthfalussy Béci 17, Csigi Irén 25, Rosenfeld Lola 34, Ládai Józsika 50, Szász József 50, Huttira Margit 17, Baráth Ferencz 15, Mózes Karesi 50, Onódi Pityu 17, Grósz Olga 100, Biró Kató 50, Bán Tamás 50, Ullmann Ági 50, Ressmann Baba 50, Ligeti Gyurka 43, Kiss Antika és Ernő 17, Mihalik Károly 50, Blága István 17, Kiss Károly 17, Ref. elemi iskola, Sálacea 50, Gothá Géza 50, Dr. Papp Béla 200, Rápolthy Jenő 85, Simon Piroska 100, Szőke István 100, Ménis Ferike 67, Ferencz József 200, Tóbis Margit 100, Kovács Mária és Bandi 200, Walter Willy és Trudi 50, Csejthei Judit 100, Herézeg Klári 100, Boros Lenesi 100, Elekes Dénes 100, Nagy Iluska és Domi 50, Drunek Nusi 25, Demeter Attila 100, Péter Lóránd 67, Gyarmati Juci 100, Radó Sanyi 100, Bálint Lajos 100, Keul Edit 100, Jaeger Margit 100, Séra Ildikó 100, özv. Viola Jánosné, Bergleiter Bubica 100, Szolga Bandi 100, Sonnenklar Évi 50, Sigmond Zoltán 100, Szilágyi Pityu 50, Imreh Évi 100, Ebert szőnyegszövőüzem, Odorheiu 200, Máthé Ildikó 100, Fülöp Árpád 100, Örtel Kálmán 100, Debiczki Bandi 150, Vargha Béla 200, Bartha Aladár 100, Györffy Polixénia 100, Cutéan Évike 100, Balázs András 100 és Steiner Tibor 100 lej.

Erdély legelterjedtebb képes néplapja a

MAGYAR NÉP

amely lap hetenként egyszer, 20 oldalon és nagy példányszámban jelenik meg.
Kérjen mutatványszámot

Ha valami hirdetni valója van, keresse fel a kiadóhivatalt;

CLUJ, Strada Baron L. Pop 5.

Előfizetés egy évre 150.—, félévre 85.— Lei.

TELEFON: 6-87.

Rovatvezető: Sólyom István.

1. Keresztrejtvény.

Beküldte: Makó Tivadar, I. g. o. tan.

Vízszintes sor: 1. Ritka női név.

Függőleges sorok: 2. Leánynév. 3. Ilyen a tenger vize. 4. Végtag. (Ékezet hiba.) 5. Menyaszszony.

Megfejtésül beküldendő az 1. vízszintes.

2. Szótagrejtvény.

Beküldte: Enyedi György, IV. el. o. tan.

**BET LE IR *SZI LÉT VE
GYI TA LÁ ZSÉ MEG ER**

Ha a csillaggal jelzett szótagból kiindulva a szótagokat helyesen egy mondattá alakítjátok, akkor egy ismert vers kezdetét kapjátok.

3. Betűrejtvény.

Beküldte: Francia Ica és Józsika.

$\frac{E}{Z} \cdot X \cdot ZÖ$

Megfejtési határidő: 1935. szeptember 5. A megfejtők között jutalmul meséskönyveket sorolunk ki.

A 17-ik számban közölt keresztrejtvény megfejtése: Vízszintes sorok: 1. Testedző. 7. Eger. 15. Utó. 16. Ili. 19. Róma. Függőleges sorok: 1. Trombita. 4. Egyetem. 6. Ökölvívó. 17. Ir.

A 18—19-ik számban közölt betűrejtvény megfejtése: Nehézség.

Megfejtést küldtek be: Hodis Ilike, Bogdán Mancika, Enyedi György, Vaska Klára, Szőke István, Makó Tivadar és Román Kató.

Nyertesek lettek: Hodis Ilike, Enyedi György és Makó Tivadar.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatárs: **TELEKY DEZSŐ,**

Minden cikkért a szerzője felelős.

Kiadja: a Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj